

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/70/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3116204403
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Miroslav Mandáák
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3116204403.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Ing. Miroslava Mandáaka a sudkýň Mgr. Stanislavy Miklánkovej a JUDr. Ivety Sopkovej v právnej veci žalobkyne: K. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. X. XX, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, o určenie neplatnosti právnych úkonov, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 17C/55/2016-53 zo dňa 19. septembra 2017, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku I., ktorou bola zamietnutá žaloba o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov k úverovej zmluve č. 302301967, uzavretej stranami 27.05.2015 a v súvisiacich výrokoch II. a III. **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie v záhlaví identifikovaným rozsudkom zamietol žalobu žalobkyne (výrok I.). Výrokom II. rozsudku priznal žalovanému náhradu trov konania v plnom rozsahu a výrokom III. zrušil predbežné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Trenčín sp.zn. 11C/434/2015 zo dňa 07.01.2015.

2. V odôvodnení svojho rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáha určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 302301967 zo dňa 27.05.2015, (ďalej aj „úverová zmluva“, resp. „zmluva“), určenia neplatnosti dohody o plnení v splátkach dohody o plnení v splátkach zo dňa 27.05.2015 (ďalej aj ako „dohoda o plnení v splátkach“), zrušenia dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov k úverovej zmluve č. 302301967 zo dňa 27.05.2015 (ďalej aj „dohoda o zrážkach zo mzdy“), uloženia povinnosti spoločnosti Askoll Slovakia spol. s r.o. nevykonávať zrážky zo mzdy voči žalobkyni, uloženia povinnosti žalovanému vrátiť už strhnuté prostriedky žalobkyni (výška nebola špecifikovaná), uloženia zákazu žalovanému používať v zmluvách o úvere, uzatvorených VOP, vypracovaných vo formulárovej podobe, dojednania vzťahujúce sa k zrážkam zo mzdy. Uznesením Okresného súdu Trenčín sp.zn. 11C/434/2015 zo dňa 07.01.2015 bolo nariadené predbežné opatrenie, ktorým bolo žalovanému uložené zdržať sa uplatňovania výkonu zrážok zo mzdy žalobkyne na základe dohody o zrážkach zo mzdy uzatvorenej dňa 27.05.2015, vzťahujúcej sa k poskytnutému spotrebiteľskému úveru č. 302301976 zo dňa 27.05.2015, a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Takisto súd uložil obchodnej spoločnosti Askoll Slovakia spol. s r.o., so sídlom 916 25 Potvorice 331, IČO: 31 445 977 povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobkyne v prospech žalovaného na základe dohody o zrážkach zo mzdy uzatvorenej dňa 27.05.2015, vzťahujúcej sa k poskytnutému spotrebiteľskému úveru č. 302301976 zo dňa 27.05.2015. Zároveň bolo žalobkyni (ako navrhovateľke) uložené, aby v lehote 60 dní od doručenia tohto predbežného opatrenia podala návrh na začatie konania vo veci samej. Podľa návrhu na nariadenie predbežného opatrenia navrhovateľka (žalobkyňa) mienila podať žalobu o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy.

3. Vo vzťahu k požadovanému určeniu neplatnosti úverovej zmluvy a neplatnosti a dohody o plnení v splátkach súd prvej inštancie uzavrel, že v tejto časti je žaloba nedôvodná vzhľadom na skutočnosť, že žalobkyňa nepreukázala naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Žaloba bola podaná na súde v čase platnosti a účinnosti Občianskeho súdneho poriadku (OSP), ktorý stratil svoju platnosť a účinnosť dňom 01.07.2016, kedy nadobudol platnosť a účinnosť Civilný sporový poriadok (CSP). Tieto dva procesné predpisy, ktoré súd aplikoval v priebehu konania upravujú procesne prípustné žaloby rôzne. Podľa OSP je možné domáhať sa určenia aj neplatnosti právneho úkonu, ak je na požadovanom určení daný naliehavý právny záujem. Podľa CSP sa je možné domáhať neplatnosti právneho úkonu (určenia právnej skutočnosti) ak právo na požadované určenie vyplýva z osobitného predpisu. CSP však v ustanovení § 470 ods.2 ustanovuje, že právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak teda bola podaná žaloba v čase účinnosti OSP, ktorý procesne pripúšťal takýto druh žaloby, priznáva podanej žalobe tento účinok. Teda, že je možné rozhodovať na základe podanej žaloby aj o neplatnosti právneho úkonu, ak je daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Podľa ustálenej judikatúry je naliehavý právny záujem daný vtedy, ak sa nemožno domáhať priamo plnenia a ak by právne postavenie žalobcu bez takéhoto určenia bolo neisté. Určovacia žaloba bude zvyčajne prípustná vtedy, ak sa ňou odstraňuje spornosť vzťahu účastníkov a predchádza vzniku ďalších sporov, prípadne ak sa vytvára pevný základ právneho vzťahu medzi nimi. Žaloba o určenie nie je spravidla opodstatnená vtedy, ak má požadované určenie len povahu predbežnej otázky vo vzťahu k inej právnej otázke. Právny vzťah medzi sporovými stranami, založený úverovou zmluvou je spotrebiteľským vzťahom podľa § 52 Občianskeho zákonníka, pretože uvedená zmluva je spotrebiteľskou zmluvou. Išlo totiž o zmluvu, ktorú uzavrela žalobkyňa ako spotrebiteľka so žalovaným ako dodávateľom, pretože pri ich uzatváraní žalovaný konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti a žalobkyňa je fyzickou osobou, nepodnikateľom. Predmetná úverová zmluva je zároveň aj zmluvou o spotrebiteľskom úvere, pretože sa jednalo o dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi vo forme úveru poskytnutého veriteľom. Zároveň nejde o žiadny z prípadov uvedených v § 1 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Spotrebiteľským úverom je podľa § 2 ods.1 tohto zákona dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme. Rozhodnutie súdu o neplatnosti daných právnych úkonov by priamo neovplyvnilo právne postavenie sporových strán. Naliehavý právny záujem by bol daný v prípade určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, pretože bolo preukázané, že zo mzdy žalobkyňa vykonáva jej zamestnávateľ v prospech žalovaného zrážky. Avšak žalobkyňa sa takéhoto určenia nedomáhala, domáhala sa zrušenia dohody o zrážkach zo mzdy. Žalobkyňa aj v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia uviedla, že sa chce domáhať určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, ale v žalobe tak však neurobila. V súvislosti s neexistenciou naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti úverovej zmluvy a dohody o plnení v splátkach súd poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 6Co/463/2013 zo dňa 08.03.2016, s ktorého názorom sa stotožňuje, a v ktorom krajský súd vyslovil, že nezanedbateľným argumentom proti pripusteniu záveru, že už samotné postavenie spotrebiteľa osvedčuje jeho naliehavý právny záujem na určení neplatnosti úverovej zmluvy, pretože potrebuje mať vyriešenú otázku, aký je jeho skutočný dlh nad rámec poskytnutých finančných prostriedkov, je aj to, že pripustením správnosti uvedeného výkladu by mohlo dôjsť k plytvaniu zdrojov v rozhodovacej činnosti súdneho systému v dôsledku zavalenia súdov žalobami spotrebiteľov, keďže by bolo prípustné, aby každý spotrebiteľ (ktorých sú nepochybne státisíce), bez akéhokoľvek iného právneho dôvodu po uzavretí spotrebiteľskej zmluvy, by podal na súde návrh na určenie neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere (bez spoplatnenia takéhoto návrhu podľa § 4 ods. 2 písm. za/ zákona č. 71/1992 Z.z.) len preto, aby vedel, koľko má zaplatiť nad rámec požičaných peňazí, hoci by rozhodnutie o takomto určení neplatnosti spotrebiteľskej zmluvy v prípade jeho nerešpektovania žalovaným nemohlo byť priamo vykonateľné niektorým zo spôsobov uvedených v ustanovení § 63 Exekučného poriadku. K rovnakému právnomu záveru dospel Krajský súd v Trenčíne aj v rozsudku sp.zn. 17Co/339/2015 z 28.09.2016. Vzhľadom na vyššie uvedené nemá žalobkyňa naliehavý právny záujem na určení neplatnosti úverovej zmluvy a dohody o plnení v splátkach.

4. K požadovanému zrušeniu dohody o zrážkach zo mzdy súd prvej inštancie uviedol, že nemá oprávnenie zrušovať právne úkony, napr. zmluvy či dohody, preto sa žalobkyňa nemôže úspešne domáhať požadovaného zrušenia dohody o zrážkach zo mzdy. Súd prvej inštancie nemohol vyhovieť žalobe ani v časti uloženia povinnosti spoločnosti Askoll Slovakia spol. s r.o. nevykonávať zrážky zo mzdy voči žalobkyňi, pretože obchodná spoločnosť Askoll Slovakia spol. s r.o. nebola sporovou stranou v tomto konaní (nebola označená ako žalovaný), preto súd nemohol rozhodovať o uložení povinnosti tejto obchodnej spoločnosti. Rozsudok vydaný v tomto konaní by pre tento subjekt práva

nebol záväzný a nespĺňal by požiadavku vykonateľnosti rozsudku. Súd zamietol i časť žaloby, ktorou sa žalobkyňa domáhala vrátenia strhnutých prostriedkov, pretože neuviedla sumu peňažných prostriedkov, ktorých vrátenia sa domáha a takisto v tejto časti žaloby neunesla bremeno tvrdenia rozhodných skutkových okolností. Takisto je potrebné uviesť, že žalovaný žalobkyni nestrhával žiadne peňažné prostriedky, pretože nemá takéto oprávnenie a nikdy sa takéhoto konania ani nedopustil. Takisto nie je bez významu, že ako vyplýva zo skutkových okolností prípadu, žalobkyňa čerpala úver od žalovaného v sume 1.000 eur, pričom do vyjadrenia žalovaného v konaní dňa 21.10.2016 bolo z tohto úveru vrátených iba 776,37 eur (3 riadne zaplatené splátky a 2 zrážky zo mzdy žalobkyne). Teda žalovaný sa zrejme na úkor žalobkyni ani neobohatil. K požadovanému uloženiu zákazu žalovanému používať v zmluvách o úvere, uzatvorených VOP, vypracovaných vo formulárovej podobe, dojednania vzťahujúce sa k zrážkam zo mzdy súd prvej inštancie uviedol, že nemá podľa Civilného sporového poriadku oprávnenie ukladať zákaz dodávateľom používať v zmluvách nejaké zmluvné podmienky a žalobkyňa nemá právo domáhať sa vydanie takého rozsudku. Navyše žalobkyňou požadovaný zákaz je nevykonateľný, pre jeho neurčitosť.

5. Vzhľadom na vyššie uvedené, súd žalobu zamietol v celom rozsahu.

6. Súd podľa § 336 ods.1 CSP zrušil predbežné opatrenie nariadené pred začatím konania vo veci samej uznesením Okresného súdu Trenčín sp.zn. 11C/434/2015 zo dňa 07.01.2015, pretože žalobu vo veci samej zamietol.

18. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP.

7. Proti tomuto rozsudku v časti, ktorou bola zamietnutá jej žaloba v časti o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy z dôvodu neprijateľnosti zmluvných podmienok podala včas odvolanie žalobkyňa a navrhla rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť v celom rozsahu ale s tým, že zvyšné časti, ktoré formulovala v žalobe, považuje za nadbytočné. Pokiaľ zamestnávateľ zadržíva zrazené finančné prostriedky z jej mzdy, bude povinný ich žalobkyni vrátiť po právoplatnom rozhodnutí vo veci aj bez uloženia povinnosti súdom, pretože tieto boli vykonané na základe neplatného právneho titulu. Taktiež nie je potrebné zamestnávateľovi žalobkyne ukladať povinnosť spočívajúcu v nevykonávaní zrážok zo mzdy, pretože táto mu vyplýva z nariadeného predbežného opatrenia. Zákaz povinnosti používania dojednania o zrážkach zo mzdy v zmluvách o úvere žalovanému vyplýva priamo zo zákonnej úpravy. Výslovne uviedla, že odvolanie smeruje proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie o zamietnutí jej návrhu na určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Vykonávaním zrážok zo mzdy na základe predmetnej dohody jej hrozí majetková ujma. Žalovaný nikde neuvádza, koľko bolo na základe zmluvy o úvere už zaplatené, pričom by mohli byť uspokojené aj jeho nároky na neprímerané sankcie. V odvolaní poukázala na skutočnosti odôvodňujúce nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy pri výkone zrážok zo mzdy v prospech žalovaného. Dohoda o zrážkach zo mzdy s ňou nebola individuálne dojednaná, nespĺňa základné zákonné požiadavky aj je neprímeranou požiadavkou obchodnej spoločnosti, ktorá chce bez obmedzenia disponovať príjmom dlžníka. Dohoda o zrážkach zo mzdy je podľa jej názoru absolútne neplatným právnym úkonom aj podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka z dôvodu jej neurčitosti. Trvala na tom, že na požadovanom určení má naliehavý právny záujem z dôvodu jej neistého postavenia. Potrebuje mať vyriešenú otázku, akou formou je povinná splatiť svoj dlh ako aj otázku, či výška dlhu tvrdená veriteľom zodpovedá zákonným požiadavkám. Od žalovaného neobdržala žiadne upomienky alebo výzvy na zaplatenie.

8. Žalovaný sa k odvolaniu žalobkyne písomne vyjadrila tak, že je nedôvodné. Podľa jeho názoru žalobkyňa nepreukázala naliehavý právny záujem na určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Žalobkyňa sa domáha určenia neplatnosti právnych skutočností, nie určenia, či tu právo je alebo nie je. Určenie existencie alebo neexistencie právnej skutočnosti odporuje zásade, že súd má určiť aktuálny právny stav. Takéto určenie právnej skutočnosti, ako to vyplýva z § 137 písm. d) CSP je možné len vtedy, ak to vyplýva z osobitného právneho predpisu, pričom určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy nevyplyva zo žiadneho osobitného predpisu. Za takýto predpis nemožno považovať zákon č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ktorý v žiadnom zo svojich ustanovení nepripúšťa žalobu o určenie právnej skutočnosti. Tento zákon iba konštatuje oprávnenie spotrebiteľa domáhať sa ochrany svojho práva bez toho, aby bližšie špecifikoval typ žaloby. V tomto smere poukázal na rozsudok Okresného súdu Žilina sp.zn. 17Csp/52/2016 zo dňa 07.06.2017 a sp.zn. 17Csp/52/2016 zo dňa 07.06.2017. Poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 17Co/325/2016 zo dňa 14.06.2017, podľa ktorého konštatovanie, či je úver poskytnutý žalobcovi bezúročný a bez poplatkov nemá pre žalobcu žiaden

praktický význam, a preto nebol na požadovanom určení daný naliehavý právny záujem. Práva, ktoré spotrebiteľovi poskytuje právna úprava v zákone č. 129/2010 Z.z. majú praktické uplatnenie v žalobe o plnenie, ktorými sa môžu spotrebiteľia domáhať vydania plnenia zaplateného nad istinu bezúročného a bezpoplatkového úveru alebo ako obrana v žalobách, ktorými sa zaplatenia nad istinu úveru domáha veriteľ. Čo sa týka samotnej dohody o zrážkach zo mzdy, táto bola uzavretá platne podľa § 551 Občianskeho zákonníka. Bola uzatvorená písomne ako prostriedok na zabezpečenie peňažnej pohľadávky zo zmluvy o úvere. Predmetná dohoda spĺňa všetky ustanovenia zákona o právnych úkonov. Obsahuje aj súhlas dlžníka s tým, aby sa mu zo mzdy vykonávali zrážky a boli poukazované na účet veriteľa, pričom zrážky neboli dohodnuté vo výške odporujúcej § 551 Občianskeho zákonníka. Dohoda je obsiahnutá na samostatnom dokumente, žalobkyňa mala možnosť si ju preštudovať a následne potvrdiť jej prijatie podpisom. Nerealizovaním dohody o zrážkach zo mzdy by vznikla väčšia ujma ako realizovaním tejto dohody. Nie je pravdou, že v prípade dohody o zrážkach zo mzdy môže dôjsť k nekontrolovanému konaniu zo strany veriteľa, pretože právny predpis obsahuje zákonný limit výšky vykonávaných zrážok (§ 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka), predbežným opatrením súdu možno uložiť povinnosť platiteľa mzdy nevykonávať zrážky podľa dohodnutej dohody o zrážkach zo mzdy a ak by sa aj stalo, že by platiteľ mzdy zrazil dlžníkovi zo mzdy viac, než bol oprávnený a povinný zraziť a tieto sumy by poukázal veriteľovi, veriteľ by sa na úkor dlžníka bezdôvodne obohatil a tieto sumy by musel vrátiť. Dohoda o zrážkach zo mzdy je prípustná aj podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

9. Žalobkyňa sa k vyjadreniu žalovaného písomne vyjadrila tak, že dohoda o zrážkach zo mzdy je spotrebiteľská zmluva. Musí obsahovať označenie pohľadávky, o uspokojenie ktorej ide a výšku dohodnutých zrážok, čo predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahovala. Zabezpečovaná pohľadávka vymedzená ako úver, príslušenstvo, prípade zmluvné pokuty, náklady, ktoré žalovanému vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávky a prípadné ďalšie pohľadávky žalovaného voči žalobkyni, ktoré do budúcnosti vyplynú zo zmluvy a jej prípadných dodatkov, je neurčité, a teda neplatné. Dohoda svojím obsahom spôsobuje značnú nerovnováhu v zmluvnom postavení strán. Opätovne zotrvala na svojom tvrdení, že má naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Súd by mal určiť, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná a vo zvyšku žalobu zamietnuť, pretože tento zvyšok je nadbytočný.

10. Žalovaný sa ďalej písomne vyjadril tak, že žalobkyňa je osobou, ktorá má rozumové schopnosti na úrovni primerane spôsobilej osoby schopnej vnímať a posúdiť zmysel a účel konania ako aj jazykové vyjadrenie právnych úkonov obsiahnutých v listinách, ktoré podpísala. Žalobkyňa nebola k podpisu dohody donútená, túto podpísala bez akéhokoľvek psychického či fyzického nátlaku. Skutočnosť, že usudzuje, že dohoda o zrážkach zo mzdy je pre ňu subjektívne nevýhodná, nezakladá absolútnu neplatnosť právneho úkonu a nemožno ju kvalifikovať ako nedostatok vážnosti vôle. Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje individuálne dojednanie, preto nie možné ju považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

11. Žalobkyňa sa písomne vyjadrila tak, že vyjadrenie žalovaného považuje za účelové, nesúhlasí s ním a trvá na skutočnostiach, ktoré už uviedla.

12. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec v intenciách ustanovení § 379 a § 380 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), t. j. v medziach podaného odvolania a jeho dôvodov. Procesný postup odvolacieho súdu vyplynul z intertemporálnej úpravy v § 470 ods. 1 CSP (zákon č. 160/2015 Z. z.), ktorým došlo k rekonštrukcii predchádzajúceho procesného predpisu - zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) s účinnosťou od 1. júla 2016. V zmysle uvedenej úpravy platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté predto dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

13. V zmysle ustanovenia § 385 ods. 1 CSP nebolo potrebné na prejednanie odvolania žalobkyne nariaďovať pojednávanie.

14. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

15. Citované zákonné ustanovenie je potrebné z hľadiska práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústava“) vykladať a uplatňovať tak, že rozhodnutie súdu musí obsahovať dôvody, na základe ktorých je založené. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho

rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Rozhodnutie súdu musí však obsahovať odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (k tomu pozri bližšie rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. IV. ÚS/115/03, či sp. zn. III. ÚS/60/04). Túto požiadavku zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v tejto súvislosti najmä uvádza: „Právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad.“ (napr. *Georgidas v. Grécko* z 29. mája 1997, Recueil III/1997). Európsky súd pre ľudské práva ale zároveň tiež pripomína, že právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument prednesený v súdnom konaní. Stačí, aby reagoval na ten argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považovaný za rozhodujúci (porovnaj napr. rozsudok vo veci *Ruiz Torija c. Španielsko a Hiro Balani/Španielsko*, oba z 09. decembra 1994, *Annuaire*, séria A č. 303 A a č. 303 B). Aj podľa judikatúry ústavného súdu odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo na spravodlivé súdne konanie (rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. III. ÚS/209/04, sp. zn. IV. ÚS/112/05, sp. zn. I. ÚS/380/08, sp. zn. III. ÚS/172/2010, či sp. zn. II. ÚS/537/2010).

16. V rozhodovanej veci žalobkyňa, ktorá nie je zastúpená, dňa 14.03.2016 na súd doručila žalobu, označenú o.i. ako „Žaloba o určenie neplatnosti dohody o zrážke zo mzdy“, pričom v bode I. žalobkyňa uvádza, že na základe uznesenia Okresného súdu Trenčín č.k. 11C/434/2015-16 zo dňa 07.01.2016 podáva „túto žalobu o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a žalobu o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok v zmysle toho, aby sa odporca zdržal s uložením platiteľovi mzdy povinnosti vykonávať zrážky zo mzdy podľa dohody účastníkov o zrážkach zo mzdy, vzťahujúce sa k odporcovi na poskytnutie úveru č. 302301976 zo dňa 27. 05. 2015.“ Ďalej, na strane 3 žaloby pod bodom A/ uvádza: „Podávam týmto aj návrh vo veci samej o čiastočnej neplatnosti právneho úkonu, úverovej zmluvy č. 302301976 zo dňa 27.05.2015, v časti o dohode o zrážkach zo mzdy.“ V žalobe tiež uvádza, že dohodu o zrážkach zo mzdy považuje za neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. V žalobe uvádza viaceré skutkové aj právne okolnosti týkajúce sa zmluvy o úvere, dohody o plnení v splátkach i dohody o zrážkach zo mzdy. Záverom navrhla, aby súd vydal uznesenie, ktorým určí, že zmluva o úvere a dohoda o plnení v splátkach sú neplatné; ktorým zruší dohodu o zrážkach zo mzdy k úverovej zmluve a žalovanému uloží, že je povinný nevykonávať zrážky zo mzdy voči žalobkyni; nariadi vrátiť už strhnuté prostriedky žalovaným žalobkyni; zakáže žalovanému používať v zmluvách o úvere, uzatvorených VOP vypracovaných vo formulárovej podobe dojednania vzťahujúce sa k zrážkam zo mzdy; prizná jej oslobodenia od súdnych poplatkov a žiadnemu z účastníkov neprizná právo na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie rozhodol vo veci na pojednávaní dňa 19.09.2017 tak, že žalobu zamietol v celom rozsahu, žalovanému priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu a zrušil vo veci nariadené predbežné opatrenie o.i. s odôvodnením, že vo veci by bol daný naliehavý právny záujem čo do určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, avšak žalobkyňa sa takéhoto určenia nedomáhala, domáhala sa zrušenia dohody o zrážkach zo mzdy.

17. Odvolací súd sa s uvedeným záverom súdu prvej inštancie nestotožňuje a odôvodnenie napadnutého rozsudku v tejto časti podľa názoru krajského súdu nezodpovedá kritériám riadneho odôvodnenia rozsudku podľa § 220 ods. 2 až 4 CSP.

18. Podľa § 79 OSP účinného ku dňu podania žaloby (14.03.2016) konanie sa začína na návrh. Návrh má okrem všeobecných náležitostí (§ 42 ods. 3) obsahovať meno, priezvisko, prípadne aj dátum narodenia a telefonický kontakt, bydlisko účastníkov, prípadne ich zástupcov, údaj o štátnom občianstve, pravdivé opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov, ktorých sa navrhovateľ dovoľáva, a musí byť z neho zrejmé, čoho sa navrhovateľ domáha. Ak je účastníkom právnická osoba, návrh musí obsahovať názov alebo obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo, ak je pridelené. Ak je účastníkom zahraničná osoba, k návrhu musí byť pripojený výpis z registra alebo z inej evidencie, do ktorej je zahraničná osoba zapísaná. Ak je účastníkom fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, návrh musí obsahovať obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo, ak je pridelené. Ak je účastníkom štát, návrh musí obsahovať označenie

štátu a označenie príslušného štátneho orgánu, ktorý bude za štát konať. Ak sa návrh týka dvojstranných právnych vzťahov medzi žalobcom a žalovaným (§ 90), nazýva sa žalobou.

19. Podľa § 132 ods. CSP účinného od 01.07.2016 v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

20. Keďže súd zásadne (až na prípady uvedené v zákone.) nezačína konanie z vlastnej iniciatívy, ale na podnet účastníka, je zásadne vecou toho, kto navrhuje začatie konania, aby žalobu prispôbil po stránke formulačnej a obsahovej § 42 ods. 3 a § 79 ods. 1 O.s.p., resp. aktuálne § 127 ods. 1 a § 132 ods. 1 CSP. Najdôležitejšou obsahovou náležitosťou žaloby je žalobný návrh (petit). V ňom žalobca uvádza, ako by podľa jeho želania mal súd rozhodnúť, resp. ako by mal zniesť výrok jeho rozsudku. Ním zároveň stanovuje rozsah požadovanej súdnej ochrany a určuje súdu medze toho, o čom a ako má rozhodnúť. Pretože v podstate ide o návrh súdneho výroku, kladie zákon na formuláciu petitu určité požiadavky, rešpektovaním ktorých sa zabezpečuje presnosť a určitosť výrokov rozsudkov. Podľa ustálenej súdnej praxe presný a určitý petit je síce pre súd rámcom rozhodovania, z ktorého nesmie vybočiť a ktorý môže prekročiť len v taxatívne vymedzených prípadoch (§ 153 ods. 2 O.s.p., teraz 216 ods. 2 CSP), to však v plnom rozsahu platí len z hľadiska obsahu petitu a podstaty zmyslu toho, čoho sa žalobca v konaní domáha. Ako uviedol Najvyšší súd SR o.i. v rozhodnutí sp.zn. 3Cdo/219/2007 zo dňa 30.07.2008, v žiadnom prípade to neznamená, že by súd pri svojom rozhodovaní bol do najmenších podrobností viazaný výrazovými prostriedkami použitými v texte petitu alebo jeho doslovným znením (vrátane slov, slovných spojení, ba dokonca aj eventuálnych gramatických chýb) a že by sa prípadnou odlišnou formuláciou výroku svojho rozhodnutia, než zodpovedá doslovnému zneniu žalobného petitu, dopúšťal procesnej vady v zmysle § 237 písm. e/ O.s.p. (pozn. resp. teraz § 365 ods. 1 písm. b/ CSP) Naopak tam, kde je to potrebné, je dokonca povinnosťou súdu upraviť formulačne petit žaloby tak, aby zodpovedal objektívnemu hmotnému právu a aby jeho formulácia zodpovedala dovoleným spôsobom výkonu rozhodnutia. Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 79 ods. 1 (pozn. teraz § 132 CSP) nevyžaduje, aby žalobca po stránke formálnej do najmenších podrobností formuloval návrh budúceho výroku súdneho rozhodnutia. Z jeho doslovného znenia je zrejmé, že za postačujúce považuje, ak žalobca v žalobe vyjadrí podstatu (zmysel) toho, čoho sa v konaní na základe opísaného skutkového stavu domáha. Petit žaloby, tak ako žalobca formuluje v podanej žalobe alebo neskôr v priebehu konania, je súd povinný posudzovať čisto z hľadiska obsahového (t.j. či je v žalobe dostatočne presne, určito a zrozumiteľne vyjadrené, čo žalobca žiada). Súd do výroku svojho rozhodnutia nemusí prevziať doslovne žalobcom naformulovaný petit žaloby, môže v ňom vykonať také zásahy, ktoré zachovávajú podstatu petitu a nemenia jeho zmysel.

21. I podľa nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 26.09.2002 sp.zn. IV. ÚS 1/02 výklad a používanie § 43 ods. 1 a 2 OSP musí v celom rozsahu rešpektovať základné právo účastníkov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy slovenskej republiky. Všeobecný súd musí vykladať a používať citované ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu. Prílišný formalizmus pri posudzovaní úkonov účastníkov občianskeho súdneho konania a nadmerný tlak na dopĺňanie takých náležitostí do procesných úkonov účastníkov, ktoré nemajú oporu v zákone, ktoré idú nad rámec zákona alebo nemajú základný význam pre ochranu zákonností, nie sú v súlade s ústavnými princípmi spravodlivého procesu.

22. V prejednávanej veci z obsahu žaloby, z ktorého hľadiska bol súd prvej inštancie vec povinný posudzovať (§ 41 ods. 2 OSP, resp. § 124 ods. CSP), možno bez zásadných pochybností v zmysle vyššie popísaného vyvodit', že žalobkyňa sa okrem iného domáha i určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, uzavretej stranami v súvislosti so zmluvou o úvere zo dňa 27.05.2015. Záver súdu prvej inštancie o tom, že žalobkyňa sa takéhoto určenia nedomáhala, sa potom javí ako minimálne predčasný a nezodpovedajúci obsahu spisu, o to viac, že súd prvej inštancie (za predpokladu, že mal pochybnosti o obsahu a náležitostiach žaloby) nevyzval žalobkyňu na odstránenie vád žaloby a o toto sa nepokúsil ani na pojednávaní. Pokiaľ mal súd pochybnosti o tom, k čomu vôľa žalobkyne smeruje, s poukazom na charakter nároku, a to spotrebiteľský spor, v ktorom žalobkyňa ako spotrebiteľ požíva zvýšenú zákonnú ochranu, na osobu žalobkyne, ktorá nemá právnické vzdelanie (bez ohľadu na to, kto spisuje jej podania), nie je právne zastúpená, mal možnosť žalobkyňu vyzvať na odstránenie vád podania písomne, uznesením alebo priamo na pojednávaní. Odvolací súd pre úplnosť uvádza, že slovenský právny poriadok definíciu pojmu „zrušenie“ zmluvy, ktorým sa súd prvej inštancie zaoberal, nepozná, ale z gramatického hľadiska ide o všeobecný pojem označujúci zánik záväzkovoprávneho vzťahu, ktorý v sebe nepochybne zahŕňa i prípadnú otázku (ne)platnosti právneho úkonu. Nie je potom zrejmé, z čoho súd prvej inštancie vyvodil, že žalobkyňa sa žalobou nedomáha i určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy.

23. Z týchto dôvodov, vzhľadom na to, že súd prvej inštancie výslovne zamietol žalobu v celom jej rozsahu, pričom v rozsudku sa zaoberal i prípadnou možnou neplatnosťou dohody o zrážkach zo mzdy, odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a v súvisiacich výrokoch o trovách konania a zrušení nariadeného predbežného opatrenia podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom je právny názor odvolacieho súdu záväzný (§ 391 ods. 3 CSP).

24. V ďalšom konaní súd prvej inštancie opätovne posúdi uvedený nárok žalobkyne, nariadi vo veci pojednávanie, na ktorom prípadne doplní dokazovanie, opätovne vec skutkovo i právne posúdi a vo veci rozhodne rozsudkom s náležitosťami podľa § 220 ods. 2 CSP.

25. Toto uznesenie prijal Krajský súd Trenčín pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).